

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ**

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

Кафедра публічного управління та адміністрування

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

(пост. в. довід «26» 04 2018 р.)

Ректор

А. А. Мазаракі

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ

ПРОГРАМА ТА РОБОЧА ПРОГРАМА

освітній ступінь	«бакалавр»
галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальність	053 «Психологія»
спеціалізація	Практична психологія

Київ 2018

**Розповсюдження і тиражування без офіційно дозволу КНТЕУ
заборонено**

Автори: Н.Л. Новікова, доктор економічних наук, доцент
Ю.І. Головня, кандидат економічних наук, доцент

Програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування 14 лютого 2018 року, протокол № 7.

Рецензенти: Л.С. Ладонько, доктор економічних наук, доцент
О.М. Трубей, кандидат економічних наук, доцент
Г.В. Шляхтіна - Голова ГО «Територіальні ініціативи»

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ

ПРОГРАМА ТА РОБОЧА ПРОГРАМА

освітній ступінь	«бакалавр»
галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальність	053 «Психологія»

ВСТУП

Програму підготовлено відповідно до Стандартів вищої освіти України із зазначеної спеціальності та відповідної освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів КНТЕУ.

Державне регулювання економіки є важливою складовою підготовки фахівців ОС «бакалавр», спеціальності 051 «Економіка», 053 «Психологія». Навчальна дисципліна передбачає вивчення наукових основ управління соціально-економічним розвитком країни, цілей, форм, методів та інструментів державного впливу на ринкову економіку, а також особливостей регулювання підприємництва та окремих сфер господарської, науково-технічної та інноваційної діяльності, висвітлення управління структурною перебудовою, регулювання розвитку регіонів та використання природних ресурсів, охорони природи та навколишнього природного середовища. Проблеми державного регулювання вітчизняної економіки розглядаються через призму світового досвіду впливу на економічний та соціальний розвиток, загальносвітових тенденцій та національних особливостей з урахуванням реалій економічного і соціально-політичного життя в Україні.

Програма складається з таких розділів:

1. Мета, завдання та предмет дисципліни.
2. Передумови вивчення дисципліни як вибіркової компоненти освітньої програми.
3. Результати вивчення дисципліни.
4. Зміст дисципліни.
5. Список рекомендованих джерел.

1. МЕТА, ЗАВДАННЯ ТА ПРЕДМЕТ ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни є розкриття методологічних основ та засобів впливу держави на соціально-економічний розвиток і соціально-економічні процеси; формування у студентів сучасного мислення та спеціальних знань у галузі управління економічними процесами на національному та регіональному рівнях.

Завданнями вивчення дисципліни є:

- розкриття методології, методики та організаційних основ державного регулювання економіки;
- з'ясування специфіки існуючих моделей державного регулювання соціально-економічними процесами, особливостей становлення та розвитку вітчизняної системи державного регулювання;

- розкриття методологічних й організаційних основ соціально-економічного прогнозування, державного програмування та макроекономічного планування;
- розкриття особливостей державного регулювання різних сфер господарської та соціальної діяльності;
- висвітлення світового досвіду державного регулювання економіки.

Предметом вивчення дисципліни «Державне регулювання економіки» є дослідження економічної діяльності держави в умовах ринкової економіки вивчення сукупності прийомів, способів та інструментів впливу держави на соціально-економічний розвиток країни.

2. ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ЯК ВИБІРКОВОЇ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.

знання

- основних нормативно-правових актів та положень законодавства у сфері економічної діяльності;
- державної статистики та аналітики в сфері економічної діяльності;

вміння

- здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції;
- використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень в управлінській діяльності;
- вільно працювати з офісними додатками *Microsoft Word, Microsoft Excel, Microsoft PowerPoint*.

Вивчення студентами дисципліни «Державне регулювання економіки» сприятиме підвищенню рівня загальноосвітньої та професійної підготовки фахівців, розширенню обізнаності за рахунок отримання нових знань, формування сучасного економічного мислення, вироблення навичок у застосуванні розглянутих форм і методів державного регулювання ринкової економіки у майбутній практичній діяльності.

3. РЕЗУЛЬТАТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ.

Дисципліна «Державне регулювання економіки», як компонента освітньої програми, забезпечує оволодіння студентами загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за відповідною освітньо-професійною програмою:

4. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. НАУКОВІ ОСНОВИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ.

Тема 1. Об'єктивна необхідність і теоретичні основи державного регулювання економіки

Об'єктивна необхідність державного регулювання економіки. Регулювання економіки як сукупність інституційного, державного та громадського регулювання. Економічні функції держави в сучасній ринковій економіці.

Еволюція теорій макроекономічного регулювання економіки. Класична теорія саморегулювання. Кейнсіанство. Монетаризм. Теорія суспільного вибору. Неокласичний синтез. Альтернативні концепції теорії державного регулювання економіки. Основні типи економічних систем та механізми їх регулювання. Ринковий механізм. Адміністративно-командна система управління економікою. Змішана система макроекономічного регулювання. Інститут соціального партнерства. Трипартизм.

Моделі державного регулювання економіки в зарубіжних країнах. Особливості управління економікою перехідного періоду. Економічна політика держави та її види.

Особливості впровадження політичних, соціально-економічних, правових та інституціональних реформ в рамках Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 14-17

Додатковий: 18, 19, 35, 36, 40

Тема 2. Основи методології державного регулювання економіки

Методологія державного регулювання економіки. Сучасні підходи, принципи та логіка управління соціально-економічним розвитком країни. «Фіаско» (провали) державного регулювання економіки.

Основні форми впливу держави на економіку. Бюджетно-податкове, кредитно-грошове та адміністративно-економічне регулювання. Вплив держави на ціни і ціноутворення.

Методи та інструменти державного регулювання економіки. Прямі та непрямі (опосередковані) методи регулювання. Правові, адміністративні, економічні та пропагандистські методи регулювання економіки. Законодавча база правового регулювання економіки України.

Переваги та недоліки адміністративних та економічних методів державного регулювання. Держконтракт. Держзамовлення. Субсидія. Субвенція. Дотація. Ліцензування. Квотування. Контингентування. Державні стандарти і нормативи. Економічні, соціальні, екологічні стандарти. Інструменти економічних методів. Державний сектор економіки як специфічний інструмент державного регулювання у умовах змішаного типу економічної системи.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 14-17

Додатковий: 20, 34,39, 42

Тема 3. Макроекономічне прогнозування та планування

Місце соціально-економічних прогнозів у системі державного регулювання економіки. Суть і призначення економічних і соціальних прогнозів. Функції економічного і соціального прогнозування. Класифікація прогнозів. Пошуковий та нормативний прогнози. Принципи макроекономічного прогнозування. Песимістичний, оптимістичний, стриманий, оптимальний варіанти прогнозу. Основні функції макроекономічного прогнозування. Науковий аналіз та його етапи.

Методи та моделі економічного прогнозування. Економічна прогностика. Інтуїтивні методи. Формалізовані методи. «Дерево цілей». Аналітичний метод. Метод побудови сценарію. Метод «Мозкова атака». Формалізовані методи. Методи прогновної екстраполяції.

Місце макроекономічного планування у системі державного регулювання економіки. Досвід макроекономічного планування у світовій практиці. Методологія індикативного планування. Державний програма економічного і соціального розвитку України як інструмент макроекономічного планування. Мета, принципи та функції планування розвитку національної економіки. Об'єкти, суб'єкти та сфера макроекономічного планування. Методи планування. Балансовий, нормативний, програмно-цільовий методи.

Основні форми державного планування. Директивне, індирективне, регулятивне та індикативне планування. Стратегічне планування та програмування соціально-економічного розвитку країни. Інструменти реалізації макроекономічних планів. Контроль за виконанням макроекономічних планів і державних програм.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 14-17

Додатковий: 29-32

Тема 4. Фінансово-кредитне регулювання економіки

Фінансова система та фінансова політика держави. Державні фінанси. Державний бюджет як головний інструмент державного регулювання економіки. Перерозподільна та стабілізаційна функція державного бюджету. Бюджетний вплив на розвиток економіки. Дотації, субсидії, субвенції. Дефіцит, профіцит, секвестр державного бюджету. Державний борг.

Податкова система. Функції, види та форми оподаткування. Принципи побудови податкової системи в Україні.

Кредитно-грошова політика держави, її цілі та інструменти. Банківська система України. Кредитно-грошові інструменти. Облікова ставка. Операції з цінними паперами на відкритому ринку. Управління обов'язковими резервами. Регулювання облікової ставки та банківського процента. Емісія грошей. Валютне регулювання.

Ціни як інструмент державного регулювання економіки. Вплив держави на ціни і ціноутворення. Методи цінового регулювання. Прямий і непрямий вплив держави. «Лідерство в цінах». Фіксовані ціни. Особливості цінового регулювання на регіональному та місцевому рівнях. Вплив держави на ціни і тарифи монополістичних структур. Контроль за дотриманням державної дисципліни цін і тарифів.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 14-17

Додатковий: 15, 28, 33, 41

Тема 5. Особливості національних систем управління економікою

Система управління національною економікою. Критерії виділення моделей державного регулювання економіки. Світовий досвід державного регулювання економіки. Основні моделі регулювання: американська, шведська, японська, німецька.

Моделі реформування економіки, роль держави в трансформаційному процесі. Специфічні риси системи державного регулювання економіки України. Фактори, що впливають на формування системи державного регулювання. Концепція сталого розвитку. Стратегія сталого розвитку України. Цілі сталого розвитку. Система органів державного регулювання економіки. Принципи організації державного регулювання економіки.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 14-17

Додатковий: 18, 21, 35, 36, 38, 40

Розділ 2. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОКРЕМИХ СФЕР І СЕКТОРІВ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Тема 6. Державне регулювання підприємництва

Підприємництво як об'єкт державного регулювання. Роль держави у становленні ефективного підприємницького середовища. Інституційні перетворення як передумова становлення та розвитку вітчизняного бізнесу. Державна підтримка малого і середнього підприємництва в Україні.

Конкурентна політика держави, її методи та інструменти. Цілі, принципи, нормативно-правова база та механізми регуляторної політики держави. Приватизація державних підприємств. Деретуляція економіки.

Державний сектор та державне підприємництво. Основні функції державного сектору економіки. Фінансові важелі державної підприємницької політики. Основні форми державних підприємств. Мікро- та макроекономічна ефективність державного сектору. Специфічні завдання державного сектору в трансформаційній ринковій економіці. Проблеми державного менеджменту. Управління державними корпоративними правами.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 14-17

Додатковий: 17, 27, 34-37, 39

Тема 7. Державне регулювання процесів виробництва та інвестиційної діяльності

Структура економіки як об'єкт державного регулювання. Поняття структури економіки. Види структур. Фактори структурних зрушень в економіці. Методи впливу на структурні зрушення в економіці.

Міжгалузевий баланс виробництва і розподілу продукції, його роль в системі державного регулювання економіки. Проміжний продукт. Кінцевий продукт. Коефіцієнти прямих витрат. Функції міжгалузевого балансу.

Сучасний стан структури економіки України, цілі та завдання структурної перебудови економіки. Варіанти структурного реформування. Реалізація конкурентних переваг. Критерії пріоритетності галузі. Метод «ключових галузей» для України.

Інвестиції як фактор структурних зрушень в економіці. Поняття інвестиційної діяльності. Суб'єкти та об'єкти інвестиційної діяльності, пряме управління державними інвестиціями. Показники економічної ефективності інвестицій. Державні капітальні вкладення. Форми державного регулювання умов інвестиційної діяльності. Експертиза інвестиційних проектів. Державне регулювання ринку цінних паперів.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 14-17

Додатковий: 21, 26, 28,33,40

Тема 8. Державне регулювання і стимулювання науково-технічного прогресу та інноваційних процесів

Науково-технічний прогрес та інновації як об'єкти державного регулювання. Умови ефективного науково-технічного розвитку країни.

Державна науково-технічна політика, її сутність, цілі і принципи. Складові науково-технічної політики. Науково-технічний потенціал. Адміністративні та економічні інструменти регулювання НТП. Особливості науково-технічного розвитку України. Державна політика у галузі патентів і ліцензій. Роль інноваційних фондів у розвитку науки і техніки.

Мета та завдання інноваційної політики української держави. Інноваційний потенціал держави. Синхронізація інвестиційних та інноваційних циклів. Методи державного регулювання інноваційної діяльності.

Науково-технічне прогнозування та програмування. Інноваційні центри зростання. Основні організаційні форми реалізації інноваційної діяльності. Технополіси. Технопарки. Венчурні підприємства. «Інкубатори». Соціальна ефективність впровадження результатів НТП.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 14-17

Додатковий: 16-88, 20, 27,34

Тема 9. Державне регулювання розвитку промислового комплексу

Місце промислового виробництва в системі національної економіки. Структура промисловості. Промисловий комплекс України, його недоліки. Конкурентний національний ринок.

Державна промислова політика, її сутність, цілі та засоби реалізації. Об'єкти та суб'єкти державного регулювання промисловості. Методика прогнозування потреб держави у продукції промисловості. Державне підприємство у сфері промисловості. Державний контроль за розміщенням промислових підприємств. Стандартизація та сертифікація промислової продукції. Методи впливу держави на недержавний сектор промислового виробництва.

Транспортна система. Державне регулювання транспортної системи. Суб'єкти державного регулювання транспортної системи. Методи державного регулювання формування конкурентного ринку транспортних послуг.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 14-17

Додатковий: 19, 26, 27,35

Тема 10. Державне регулювання внутрішньої торгівлі

Необхідність, сутність, мета та принципи здійснення діяльності у сфері внутрішньої торгівлі в Україні. Види та форми внутрішньої торгівлі.

Об'єкти та суб'єкти державного регулювання внутрішньої торгівлі. Органи державного регулювання торговельної діяльності в Україні.

Державне регулювання торговельної діяльності. Діяльність органів влади у сфері внутрішньої торгівлі.

Механізм державного регулювання розвитку внутрішньої торгівлі.

Основні форми і методи державного регулювання торговельної діяльності. Ліцензування і патентування торговельної діяльності.

Державна підтримка та регулювання торгівлі соціально значущими товарами. Державне сприяння розвитку конкуренції у сфері внутрішньої торгівлі. Здійснення контролю у сфері торговельної діяльності. Антимонопольний контроль за діяльністю великих торговельно-роздрібних мереж.

Політика держави щодо розвитку внутрішньої торгівлі України.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 14-17

Додатковий: 14, 16, 17,28, 33, 42

Тема 11. Державне регулювання зовнішньої торгівлі

Зовнішня торгівля як форма міжнародного співробітництва. Сучасні тенденції розвитку зовнішньої торгівлі України. Форми зовнішньо-торговельної політики держави. Протекціонізм. Фритредерство. Активний протекціонізм.

Об'єкти та суб'єкти державного регулювання зовнішньої торгівлі. Інституційне забезпечення державного регулювання зовнішньої торгівлі. Механізм державного регулювання зовнішньої торгівлі. Форми, методи та інструменти впливу держави на розвиток зовнішньої торгівлі. Гармонізована система опису та кодування товарів. Акти тарифного і нетарифного (адміністративного) регулювання. Антидемпінгові заходи. Види торговельних обмежень.

Декларування тарифів і майна, яке переміщується через кордон. Страхування діяльності в сфері зовнішньої торгівлі. Платіжний баланс як інструмент регулювання зовнішньої торгівлі.

Конкурентні переваги країни та способи їх реалізації в умовах глобалізації. Участь України в міжнародних торгових організаціях. Угода про зону вільної торгівлі між Україною і Європейським Союзом як сучасна форма інтеграції національної економіки до європейського економічного простору.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 14-17

Додатковий: 16,18,21,25,29,33,37,40

Тема 12. Державне регулювання соціальних процесів

Соціальна політика держави: необхідність, сутність, цілі та принципи. Моделі соціальної політики. Рівень і якість життя як інтегровані показники ефективності соціальної політики держави та соціально-економічного розвитку країни. Індекс людського розвитку.

Сучасні тенденції розвитку соціальних процесів в Україні та завдання держави щодо формування ефективної моделі соціальної політики. Суб'єкти державного регулювання соціальних процесів. Методи впливу держави на розвиток соціальної сфери.

Ринок праці: суть, національні особливості, тенденції розвитку. Механізм регулювання зайнятості. Державне регулювання оплати праці. Формування системи соціального захисту. Соціальні стандарти. Пенсійна реформа. Функції державної служби зайнятості.

Соціальна інфраструктура та фактори її розвитку. Соціальний захист і регулювання доходів населення. Державне регулювання рівня та якості життя населення. Система соціального захисту населення. Система державного, регіонального та місцевого управління галузями соціального комплексу. Політика держави щодо розвитку житлово-комунального господарства, освіти, культури, охорони здоров'я та сфери послуг.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 14-17

Додатковий: 19,21,26,28,31,35,39

Тема 13. Державне регулювання природоохоронної діяльності

Природне середовище як об'єкт державного регулювання. Необхідність охорони навколишнього природного середовища. Принципи та об'єкти охорони навколишнього природного середовища. Державне екологічне регулювання. Національний та регіональні рівні державного регулювання природоохоронної діяльності. Важелі державного

регулювання природоохоронної діяльності. Екологічна політика: активна та пасивна.

Державне управління в галузі охорони навколишнього природного середовища. Місцевий рівень управління природоохоронною діяльністю.

Економічний механізм забезпечення природоохоронної діяльності. Екологічний моніторинг. Інструменти екологічного регулювання: екологічна експертиза, моніторинг стану довкілля, екологічні стандарти і нормативи, екологічні програми, кадастри природних ресурсів, зонування територій, санкції за порушенням норм екологічного законодавства.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 14-17

Додатковий: 18, 19, 27,37

Тема 14. Державне регулювання розвитку регіонів

Регіональна політика як складова економічної політики держави. Сучасні проблеми регіонального розвитку України. Мета, завдання та принципи державного регулювання розвитку регіонів. Об'єкти та суб'єкти державної регіональної політики. Повноваження регіональних органів державної влади. Місцеве самоврядування. Територіальні громади. Децентралізація влади та розмежування повноважень.

Механізм державного регулювання розвитку регіонів. Бюджетно-фінансове регулювання, його цілі та інструменти. Місцеві бюджети. Регіональна соціальна політика і соціальний захист населення. Екологічна складова регіональної політики держави. Прогнози соціально-економічного розвитку регіонів. Державні регіональні програми.

Вільні економічні зони та території пріоритетного розвитку. Економічна політика держави та управління вільними економічними зонами. Світовий досвід державного регулювання розвитку регіонів та функціонування вільних економічних зон.

Список рекомендованих джерел:

Основний: 14-17

Додатковий: 19,21,23,25,29,31

5. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ ТА РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ТЕМАМИ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН)

053 «Психологія»

Назва теми	Кількість годин				Форма контролю
	Всього годин / кредитів	з них			
		лекції	семінарські заняття	самостійна робота студентів	
Тема 1. Об'єктивна необхідність і теоретичні основи державного регулювання економіки. Предмет та завдання курсу	8	2	2	4	О, ІЗ, ТЗ
Тема 2. Основи методології державного регулювання економіки	12	2	2	8	Т, О, ІЗ
Тема 3. Макроекономічне прогнозування та планування	12	2	2	8	О, Т, ІЗ
Тема 4. Фінансово-кредитне регулювання економіки	12	4	4	4	Т, О, ІЗ, ПТЗ
Тема 5. Національні особливості державного регулювання економіки	12	4	4	4	Т, О, ІЗ, КР
Тема 6. Державне регулювання підприємництва	12	2	2	8	Т, О, ІЗ, ПТЗ
Тема 7. Державне регулювання процесів виробництва та інвестиційної діяльності	12	2	2	8	О, ІЗ, ПТЗ
Тема 8. Державне регулювання та стимулювання НТП та інноваційних процесів	12	2	2	8	О, ІЗ, ПТЗ
Тема 9. Державне регулювання розвитку промислового комплексу	12	2	2	8	Т, О, ПТЗ
Тема 10. Державне регулювання внутрішньої торгівлі	12	2	2	8	Т, О, ПТЗ
Тема 11. Державне регулювання зовнішньої торгівлі	16	2	2	12	Т, О, ПТЗ
Тема 12. Державне регулювання соціальних процесів	16	2	2	12	О, ІЗ, Т
Тема 13. Державне регулювання природоохоронної діяльності	8	2	2	4	О, ІЗ, Т
Тема 14. Державне регулювання розвитку регіонів	16	4	4	8	О, ІЗ, ПТЗ
РАЗОМ	180/6	34	34	112	
Підсумковий контроль - екзамен					

6. ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНИХ, СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ, САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Результати навчання (набута компетентність)	Навчальна діяльність*	Робочий час студента, год
<p>Уміння:</p> <ul style="list-style-type: none"> – розкрити теоретичні основи макроекономічного регулювання, сутності і завдань державного регулювання економіки; – визначити місце макроекономічного регулювання у економічній науці та змішаній системі управління соціально-економічним розвитком країни; – визначити основні концептуальні підходи до державного регулювання, адекватні умовам і потребам розвитку національної економіки; – формулювати цілі й завдання державного регулювання стосовно окремих об'єктів 	<p>Тема 1. Об'єктивна необхідність і теоретичні основи державного регулювання економіки. Предмет та завдання дисципліни <i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Державне регулювання економіки: необхідність, суть, функції, цілі та об'єкти. 2 Теорії макроекономічного регулювання. 3 Основні типи економічних систем та механізми їх регулювання. <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний:</i> 14-17 <i>Додатковий:</i> 18, 19, 35, 36, 40</p>	2
	<p style="text-align: center;"><i>План семінарського заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Необхідність, сутність, цілі, об'єкти та суб'єкти державного регулювання економіки. 2. <i>Альтернативні концепції державного регулювання економіки (презентації).</i> 3. Змішана система макроекономічного регулювання та її основні елементи. <p style="text-align: center;">Творчі завдання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дайте порівняльну характеристику стихійно-ринкового та планово-державного механізму регулювання економіки. 2. Інститут соціального партнерства як атрибут змішаної системи управління національною економікою 	2
	<p style="text-align: center;"><i>Самостійна робота студентів</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Еволюція теорій регулювання національної економіки. 2. Дж. М. Кейнс як основоположник теорії державного регулювання економіки. 3. Основні типи економічних систем та механізми їх регулювання. 4. Інститут соціального партнерства та його роль в сучасній економічній системі. 5. Соціальна відповідальність бізнесу в Україні. 	4
<ul style="list-style-type: none"> – розуміти теоретико-методологічних засад формування та реалізації економічної політики держави; 	<p>Тема 2. Основи методології державного регулювання економіки <i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасні підходи та принципи державного регулювання економіки. 2. Основні форми впливу держави на соціально- 	2

<p>– з'ясування сутності сучасної методології державного регулювання економіки, специфіки різних інструментів впливу держави на економічні процеси;</p> <p>– застосувати принципи регулювання;</p> <p>– здійснити компаративний аналіз методів та інструментів державного регулювання економіки;</p> <p>– визначити ефективність застосування методів та інструментів державного регулювання економіки</p>	<p>економічний розвиток країни.</p> <p>3. Методи державного регулювання економіки.</p> <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний:</i> 14-17 <i>Додатковий:</i> 21, 26, 28,33,40</p>	
	<p><i>План семінарського заняття</i></p> <p>1. Логіка та принципи управління національною економікою.</p> <p>2. <i>Основні форми впливу держави на соціально-економічні процеси (робота в малих групах):</i> а) бюджетно-податкове регулювання; б) кредитно-грошове регулювання; в) адміністративно-економічне регулювання</p> <p>3. Методи державного регулювання економіки: їх суть, призначення та інструменти: а) прямі та непрямі; б) правові; в) економічні та адміністративні; г) неформальні та специфічні.</p> <p>Творчі завдання</p> <p>1. Вплив глобалізації на функції, роль та межі державного регулювання економіки.</p> <p>2. Характеристика системи державного управління в Україні.</p> <p>3. Необхідність та напрями адміністративної реформи в Україні</p>	2
	<p><i>Самостійна робота студентів</i></p> <p>1. Принципи управління соціально-економічним розвитком країни.</p> <p>2. Принцип бінарності для методів державного регулювання економіки: суть, приклади.</p> <p>3. Неформальні засоби впливу держави на соціально економічні процеси</p> <p><i>Тестування в системі дистанційного навчання (СДН)</i></p>	4/8
<p>– розуміти наукові основи макроекономічного прогнозування і планування;</p> <p>– визначити роль наукових основ макроекономічного прогнозування і планування у системі державного</p>	<p>Тема 3. Макроекономічне прогнозування та планування</p> <p><i>План лекції</i></p> <p>1. Наукові основи економічного прогнозування.</p> <p>2. Роль макроекономічного прогнозування в системі державного регулювання економіки.</p> <p>3. Стратегічне планування та програмування соціально-економічного розвитку країни.</p> <p>Список рекомендованих джерел:</p>	2

<p>регулювання економіки; – розкрити способи розроблення прогнозів і планів розвитку національної економіки; – прогнозувати макроекономічні процеси; – передбачувати наслідки прийняття управлінських рішень; – аналізувати варіанти прогнозу і пропонувати варіанти рішень</p>	<p><i>Основний:</i> 14-17 <i>Додатковий:</i> 17, 27, 34-37, 39</p>	
	<p><i>План семінарського заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Суть та способи економічного прогнозування. Класифікація прогнозів (робота в малих групах).</i> 2. Макроекономічне прогнозування, його принципи та функції. 3. Макроекономічне планування як наукова категорія і як інструмент державного регулювання 4. Компаративний аналіз основних форм державного планування. 5. Стратегічне планування та програмування соціально-економічного розвитку країни. <p><i>Творчі завдання</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Організація прогнозування: світовий досвід та вітчизняна практика. 2. Основи методології індикативного планування. 3. <i>Світовий досвід державного програмування економіки (презентація проектів)</i> 	2
	<p><i>Самостійна робота студентів</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методи та моделі прогнозування національної економіки. 2. Теорії макроекономічного планування: системне планування, протекціоністське планування, аполітична та критична теорії планування. 3. <i>Досвід Франції, Швеції та Японії по використанню індикативних планів та програм (презентація проектів)</i> <p><i>Тестування в системі дистанційного навчання (СДН)</i></p>	4/8
<p>– розуміти роль бюджетно-податкової, кредитно-грошової та цінової політики держави в системі управління економікою; – характеристика основних інструментів; – визначити основні концептуальні підходи до державного регулювання</p>	<p>Тема 4. Фінансово-кредитне регулювання</p> <p><i>План лекції 1.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Державний бюджет як інструмент державного регулювання економіки. 2. Податкова система та податкова політика держави. <p><i>План лекції 2.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кредитно-грошова політика держави. 2. Вплив держави на ціни і ціноутворення. <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний:</i> 14-17 <i>Додатковий:</i> 20, 34,39, 42</p>	4
	<p><i>План семінарського заняття 1.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Фінансово-бюджетна та податкова політика держави: цілі, інструменти, роль у системі державного регулювання економіки (моделювання ситуацій).</i> 	4

<p>бюджетної, податкової та банківської систем, адекватні умовам і потребам сучасного розвитку національної економіки;</p> <p>– аналізувати ефективність використання конкретних монетарних, фінансових та адміністративних інструментів</p>	<p>2. Кредитно-грошове регулювання як інструмент державного впливу на функціонування економіки.</p> <p>3. Державне регулювання цін та інфляційних процесів.</p> <p><i>План семінарського заняття 2.</i></p> <p><i>Виконання індивідуального проекту «Бюджет моєї родини» та презентація результатів</i></p> <p><i>Творчі завдання</i></p> <p>1. Проаналізуйте статті державних витрат і джерела надходжень у державний бюджет України останнього року (порівняно з минулими роками).</p> <p>2. Принципи нормативно-правової бази фінансових послуг в рамках Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом</p>	
<p>– виявити загальні закономірності державного управління економікою;</p> <p>– визначити критерії раціональної системи державного регулювання економіки;</p> <p>– з'ясувати особливості національної моделі державного регулювання соціально-економічними процесами;</p> <p>– виявити чинники розвитку національних систем управління економікою;</p>	<p>Тема 5. Особливості національних систем управління економікою</p> <p><i>План лекції 1</i></p> <p>1. Національні моделі державного регулювання економіки.</p> <p>2. Світовий досвід реформування національної економіки (<i>презентації</i>).</p> <p><i>План лекції 2.</i></p> <p>1. Основні засади сталого розвитку</p> <p>2. Цілі сталого розвитку України (<i>дискусія</i>)</p> <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 14-17</p> <p><i>Додатковий:</i> 29-32</p>	4
	<p><i>План семінарського заняття 1</i></p> <p>1. <i>Компаративний аналіз основних систем державного регулювання національної економіки (робота в малих групах).</i></p> <p>2. Стратегічні цілі та завдання української держави на сучасному етапі розвитку країни.</p> <p><i>План семінарського заняття 2</i></p> <p><i>Тренінг «Глобальні та національні Цілі сталого розвитку»</i></p>	4

<p>– визначити цілі та завдання економічної політики держави на основі макроекономічного аналізу</p>	<p><i>до 2030 року»</i></p> <p style="text-align: center;">Творчі завдання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Модель державного регулювання економіки України. 2. Україна: від Цілей розвитку тисячоліття до Цілей сталого розвитку 3. Глобальні цілі сталого розвитку в регіональній політиці України 4. Цільові орієнтири сталого розвитку в умовах викликів коронавірусної пандемії. 	
<p>– визначити заходи формування ефективного підприємницького інституціонального середовища;</p> <p>– розуміти специфіку управління державним сектором національної економіки;</p> <p>– визначити ефективність державного впливу на розвиток підприємництва на основі аналізу відповідних законодавчих, нормативно-правових та адміністративних інструментів</p>	<p style="text-align: center;">Самостійна робота студентів</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічний лібералізм та економічний дирижизм: порівняльна характеристика. 2. Взаємодія органів державної влади та органів місцевого самоврядування у сфері управління економікою України <p><i>Тестування в системі дистанційного навчання (СДН)</i></p>	4
<p>– визначити заходи формування ефективного підприємницького інституціонального середовища;</p> <p>– розуміти специфіку управління державним сектором національної економіки;</p> <p>– визначити ефективність державного впливу на розвиток підприємництва на основі аналізу відповідних законодавчих, нормативно-правових та адміністративних інструментів</p>	<p style="text-align: center;">Тема 6. Державне регулювання підприємництва</p> <p style="text-align: center;"><i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підприємництво як об'єкт державного регулювання. 2. Сутність та засоби впливу держави на розвиток підприємництва в Україні. 3. Політика конкуренції як складова політики економічного устрою. 4. Державний сектор та державне підприємництво. <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 14-17</p> <p><i>Додатковий:</i> 15, 28, 33, 41</p>	2
	<p style="text-align: center;"><i>План семінарського заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роль держави у становленні вітчизняного бізнесу. 2. <i>Сутність, цілі, нормативно-правова база та механізми реалізації регуляторної політики української держави (круглий стіл).</i> 3. Державний сектор економіки як інструмент державного регулювання економіки <p style="text-align: center;">Творчі завдання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Заходи впливу на застосування підприємницької діяльності у всіх сферах економічної діяльності в рамках Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. 2. Деререгуляція та адміністративна реформа в Україні: необхідність, суть, основні способи проведення (круглий стіл) 	2

	<p style="text-align: center;"><i>Самостійна робота студентів</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Взаємозв'язок між державним та приватним секторами економіки. 2. Деретуляція економіки: сутність, необхідність і способи проведення. 3. Імплементация законодавства про конкуренцію в рамках Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом <p><i>Виконання інтерактивного завдання та тестування в системі дистанційного навчання (СДН)</i></p>	4/8
<p>– розуміти цілі, методи та інструменти впливу держави на формування ефективної структури національної економіки;</p> <p>– розуміти механізм реалізації державної інвестиційної політики;</p> <p>– використовувати інформацію міжгалузевого балансу для макроекономічного аналізу та прогнозування</p>	<p style="text-align: center;">Тема 7. Державне регулювання процесів виробництва та інвестиційної діяльності</p> <p style="text-align: center;"><i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Структура економіки як об'єкт державного регулювання. 2. Міжгалузевий баланс виробництва і розподілу продукції (МГБ) та його роль у державному регулюванні економіки. 3. Сучасний стан структури економіки України та заходи держави щодо її реформування. 4. Державна інвестиційна політика. <p>Список рекомендованих джерел:</p> <p><i>Основний:</i> 14-17</p> <p><i>Додатковий:</i> 18, 21, 35, 36, 38, 40</p>	2
	<p style="text-align: center;"><i>План семінарського заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суть та види структури національної економіки. 2. <i>Міжгалузевий баланс виробництва та розподілу продукції як інструмент державного регулювання економіки (робота в малих групах).</i> 3. Цілі та механізм реалізації інвестиційної політики в Україні. <p style="text-align: center;"><i>Творчі завдання</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Державне регулювання інвестиційної діяльності у зарубіжній практиці (<i>презентації</i>) 2. Розвиток інвестиційних проектування в Україні 3. Інституційні засади державного регулювання інвестиційних процесів. 	2
	<p style="text-align: center;"><i>Самостійна робота студентів</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Модель В. Леонтьєва «затрати-випуск» та її роль у створенні міжгалузевого балансу виробництва. 2. Метод «ключових галузей» для економіки України. 3. Напрями активізації інвестиційної діяльності в Україні <p><i>Тестування в системі дистанційного навчання (СДН)</i></p>	4/8

<p>– розкрити значення та цілі науково-технічної та інноваційної політики держави на сучасному етапі розвитку;</p> <p>– визначити заходи державної підтримки та стимулювання науково-технічної та інноваційно-інвестиційної діяльності;</p> <p>– аналізувати світові тенденції НТП та чинники науково-технічного розвитку України;</p> <p>– визначити шляхи реалізації науково-технічного потенціалу країни;</p> <p>– обґрунтувати пріоритети держави у науково-технічній сфері</p>	<p>Тема 8. Державне регулювання та стимулювання науково-технічного прогресу та інноваційних процесів</p> <p><i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Науково-технічний прогрес та інновації як об'єкти державного регулювання. 2. Сутність, цілі та принципи державної науково-технічної та інноваційної політики. 3. Механізм макроекономічного стимулювання, фінансування та регулювання інноваційної діяльності в Україні. <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний:</i> 14-17 <i>Додатковий:</i> 16-18, 20, 27,34</p>	2
	<p><i>План семінарського заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Особливості сучасного науково-технічного розвитку України та цілі державної науково-технічної політики (презентації).</i> 2. Ринкові та державні важелі розвитку НТП та інноваційних процесів. 3. Державне регулювання та стимулювання інноваційної діяльності в Україні <p><i>Творчі завдання</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інноваційна модель розвитку вітчизняної економіки: сутність, необхідність та способи формування. 2. Передача технологій в рамках Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. 3. Міжнародні стандарти прав захисту інтелектуальної власності 	2
	<p><i>Самостійна робота студентів</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Організаційна структура управління науковою сферою в Україні. 2. Науково-технічне прогнозування та його роль в забезпеченні прогресивних зрушень в національній економіці. 3. Міжнародні стандарти прав захисту інтелектуальної власності. 4. Державна підтримка організаційних інноваційних структур (технополісів, технопарків, венчурних підприємств, «інкубаторів») 	4/8
<p>– розуміти особливості державного регулювання розвитку промисловості, сільського господарства;</p> <p>– визначити основні концептуальні та</p>	<p>Тема 9. Державне регулювання розвитку промислового комплексу</p> <p><i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність, цілі та інструменти державної промислової політики. 2. Державне регулювання транспортної системи: світовий досвід та вітчизняна практика. <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний:</i> 14-17 <i>Додатковий:</i> 19, 26, 27,35</p>	2

<p>управлінські підходи до державного регулювання відповідних підсистем національної економіки, адекватні умовам і потребам їх розвитку;</p> <p>– розробити рекомендації для органів влади та управління щодо підвищення ефективності державної промислової політики</p>	<p style="text-align: center;"><i>План семінарського заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Промислова політика як фактор макроекономічної стабілізації в Україні (круглий стіл). 2. Форми і методи впливу держави на розвиток промислового виробництва. 3. Сучасні проблеми транспортного комплексу України та роль держави у забезпеченні його ефективного розвитку. <p style="text-align: center;"><i>Творчі завдання</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Адаптація законодавства в сфері державних закупівель у відповідність до acquis ЄС у сфері державних закупівель. 2. Зміна функцій державного регулювання у регулюванні транспортного комплексу 3. Державна політика розвитку АПК. 4. Фактори зростання та напрями державного регулювання металургійної галузі України. 5. Регулювання розвитку молочної промисловості для забезпечення продовольчої безпеки України. 	<p style="text-align: center;">2</p>
	<p style="text-align: center;"><i>Самостійна робота студентів</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конкурентний національний ринок промислової продукції. 2. Промислова політика зарубіжних країн. 3. Структурна перебудова промисловості України. 4. Перетворення АПК в пріоритетний сектор економіки: шляхи трансформації. <p><i>Виконання інтерактивного завдання та тестування в системі дистанційного навчання (СДН)</i></p>	<p style="text-align: center;">12/8</p>
<p>– розуміти цілі, методи та інструменти державного регулювання торговельної діяльності;</p> <p>– аналізувати законодавчі та нормативно-правові документи, що регламентують розвиток внутрішньої торгівлі</p>	<p>Тема 10. Державне регулювання внутрішньої торгівлі</p> <p style="text-align: center;"><i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мета і завдання державного розвитку внутрішньої торгівлі в Україні. 2. Основні форми і методи державного регулювання торговельної діяльності. 3. Політика держави щодо розвитку і вдосконалення внутрішньої торгівлі України <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 14-17 Додатковий: 14, 16, 17,28, 33, 42</p>	<p style="text-align: center;">2</p>
	<p style="text-align: center;"><i>План семінарського заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Об'єкти та суб'єкти державного регулювання внутрішньої торгівлі. 2. Види та форми внутрішньої торгівлі (критерійний покер). 3. Механізм державного регулювання розвитку внутрішньої торгівлі. 4. Здійснення контролю у сфері торговельної діяльності. <p style="text-align: center;"><i>Творчі завдання</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розвиток конкуренції у сфері внутрішньої торгівлі. 	<p style="text-align: center;">2</p>

	<p>2. Напрями зменшення частки тіньового товарообороту в Україні.</p> <p>3. Антимонопольний контроль за діяльністю великих торговельних мереж в Україні</p>	
	<p><i>Самостійна робота студентів</i></p> <p>1. Конкурентоспроможність внутрішньої торгівлі України.</p> <p>2. Організація та провадження торговельної діяльності на ринках.</p> <p>3. Організація і здійснення торговельної діяльності на ярмарках.</p> <p>4. Ліцензування і патентування торговельної діяльності в Україні</p> <p><i>Виконання інтерактивного завдання та тестування в системі дистанційного навчання (СДН)</i></p>	8
<p>– розуміти цілі, методи та інструменти державного регулювання зовнішньої торгівлі;</p> <p>– використати тарифні та нетарифні методи державного впливу на розвиток зовнішньої торгівлі;</p> <p>– застосовувати аналітичні методи оцінки аналізу стану зовнішньої торгівлі;</p> <p>– оволодіти методикою розрахунку сальдо торговельного балансу країни;</p> <p>– визначити способи збалансування торговельного балансу країни</p>	<p>Тема 11. Державне регулювання зовнішньої торгівлі</p> <p><i>План лекції</i></p> <p>1. Сучасні тенденції розвитку зовнішньої торгівлі України.</p> <p>2. Основні форми, методи та інструменти впливу держави на розвиток зовнішньої торгівлі.</p> <p>3. Платіжний баланс як інструмент державного регулювання економіки</p> <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний: 14-17</i> <i>Додатковий: 16,18,21,25,29,33,37,40</i></p>	2
	<p><i>План семінарського заняття</i></p> <p>1. Інституційне забезпечення державного регулювання зовнішньої торгівлі.</p> <p>2. Механізм державного регулювання розвитку зовнішньої торгівлі.</p> <p>3. Страхування діяльності в сфері зовнішньої торгівлі.</p> <p>4. <i>Угода про зону вільної торгівлі між Україною і Європейським Союзом як сучасна форма інтеграції національної економіки до європейського економічного простору (круглий стіл).</i></p> <p><i>Творчі завдання</i></p> <p>1. Конкурентні переваги України: можливості, проблеми та способи реалізації.</p> <p>2. Управління зовнішнім боргом країни: світовий досвід та вітчизняна практика.</p> <p>3. Становлення законодавчої бази регулювання зовнішньої торгівлі в Україні</p>	2
	<p><i>Самостійна робота студентів</i></p> <p>1. Державний протекціонізм та його наслідки.</p> <p>2. Стан платіжного балансу України за минулий і поточний роки: порівняльний аналіз.</p> <p>3. Заходи держави щодо усунення диспропорцій платіжного балансу країни.</p> <p>4. Засоби реалізації експортного потенціалу України. Способи стимулювання експорту.</p>	6/12

	5. Економічне співробітництво України Європейським Союзом <i>Тестування в системі дистанційного навчання (СДН)</i>	3
<p>– розуміти цілі, принципи, структуру та механізми реалізації соціальної політики держави;</p> <p>– визначити способи та інструменти впливу держави на функціонування соціальної сфери і розвиток соціальної інфраструктури.</p> <p>– аналізувати законодавчі та нормативно-правові документи, що регламентують розвиток соціальних процесів;</p> <p>– розуміти основні заходи активної політики держави у соціальній сфері</p>	<p>Тема 12. Державне регулювання соціальних процесів</p> <p><i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціальна політика держави, її цілі, принципи, напрями та моделі. 2. Цілі, завдання та інструменти державного регулювання соціальних процесів в Україні. <p>Список рекомендованих джерел: <i>Основний:</i> 14-17 <i>Додатковий:</i> 19,21,26,28,31,35,39</p>	2
	<p><i>План семінарського заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Моделі соціальної політики держави. 2. Цілі, напрями та механізми реалізації соціальної політики в Україні. 3. <i>Роль середнього класу у формуванні соціально-орієнтованої моделі економіки України та заходи держави щодо сприяння його становленню (мозковий штурм).</i> <p><i>Творчі завдання</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Соціальна політика як функція державного управління. 2. Зарубіжний досвід функціонування соціальної політики держави. 3. Пенсійна реформа: вітчизняний та світовий досвід. 4. Обрахувати власний сімейний бюджет на предмет відповідності встановленому прожитковому мінімуму в Україні. 5. Основні пріоритети державної політики зайнятості молоді в умовах ринкової економіки. 	2
	<p><i>Самостійна робота студентів</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Державне регулювання рівня та якості життя населення. 2. Державне регулювання ринку праці в Україні. 3. Роль держави у розвитку освіти, культури та охорони здоров'я. <p><i>Виконання інтерактивного завдання та тестування в системі дистанційного навчання (СДН)</i></p>	8/12
<p>–розуміти цілі, принципи, структуру та механізми реалізації природоохоронної діяльності держави;</p>	<p>Тема 13. Державне регулювання природоохоронної діяльності</p> <p><i>План лекції</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність природного середовища як об'єкта державного регулювання. 2. Принципи та функції державного регулювання охорони природи та навколишнього природного середовища. 	2

<p>– визначити способи та інструменти впливу держави на довкілля.</p> <p>– аналізувати законодавчі та нормативно-правові документи, що регламентують розвиток природоохоронної діяльності;</p> <p>– розуміти основні заходи активної політики держави у природоохоронній сфері.</p>	<p>3. Державне екологічне регулювання. Державна екологічна експертиза.</p> <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 14-17 Додатковий: 18, 19, 27,37</p>	
	<p><i>План семінарського заняття</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічний механізм забезпечення охорони навколишнього природного середовища. 2. <i>Відповідальність за порушення законодавства про охорону навколишнього природного середовища (кейси).</i> <p><i>Творчі завдання</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Засоби публічного управління охороною навколишнього природного середовища в Україні 2. Зарубіжний досвід регулювання сфери природокористування. 3. Державне регулювання фінансування охорони навколишнього середовища. 4. Розвиток екологічного оподаткування як інструмента державного регулювання економіки. 	2
	<p><i>Самостійна робота студентів</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Громадська участь у реалізації державної екологічної політики на регіональному рівні. 2. Функціонально екологічна експертиза як метод екологічного контролю. 3. Реалізація екологічної політики на місцевому та регіональному рівнях. 4. Проблеми та перспективи розвитку природо-заповідного фонду України <p><i>Виконання інтерактивного завдання та тестування в системі дистанційного навчання (СДН)</i></p>	4
<p>– застосовувати аналітичні методи оцінки аналізу регіонів, економіки в цілому;</p> <p>– визначити цілі, завдання та інструменти регіональної політики;</p> <p>– формувати уявлення про завдання, функції та повноваження органів державної у сфері управління економікою;</p> <p>– виявити чинники розвитку регіонів;</p>	<p>Тема 14. Державне регулювання розвитку регіонів</p> <p><i>План лекції 1</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Регіональна політика української держави як складова її економічної політики. 2. Основні форми та методи державного регулювання регіонального розвитку. <p><i>План лекції 2</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Зарубіжний досвід державного регулювання розвитку регіонів (лекція експерта)</i> 2. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 14-17 Додатковий: 19,21,23,25,29,31</p>	4
	<p><i>План семінарського заняття 1</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суть і завдання регіональної політики в Україні. 2. Механізм державного регулювання розвитку регіонів. 	4

– визначити цілі та завдання регіональної політики української держави на основі макро- та мезоекономічного аналіз	3. <i>Місцеві бюджети – фінансова основа розвитку регіонів (фасилітація).</i> <i>План семінарського заняття 2</i> <i>Ділова гра «10 типів функціональних територій»</i> <i>Творчі завдання</i> 1. Проблеми розвитку міст України та діяльність місцевих органів влади щодо їх вирішення. 2. Створення та розвиток вільних економічних та офшорних зон: світовий досвід та вітчизняна практика	
	<i>Самостійна робота студентів</i> 1. Мета, завдання та повноваження центральних та регіональних органів державної влади щодо регулювання соціально-економічного розвитку. 2. Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері управління економікою. 3. Вирішення проблеми децентралізація влади та розмежування повноважень <i>Тестування в системі дистанційного навчання (СДН)</i>	12
	Разом за семестр:	150/180

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ*

Нормативно-правові акти

1. Закон «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» №448/96-вр від 25.05.2011 [Електронний ресурс] / Законодавство України // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/448/96-вр>

2. Закон «Про цінні папери та фондовий ринок» №3480-15 від 25.05.2011 [Електронний ресурс] / Законодавство України // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3480-15>

3. Закон України «Про акціонерні товариства» №514-17 від 07.05.2011 [Електронний ресурс] / Законодавство України // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=514-17>

4. Закон України «Про банки і банківську діяльність» № 2121-14 від 19.08.2012 [Електронний ресурс] / Законодавство України // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>

5. Закон України «Про державну податкову службу в Україні» № 509-12 від 12.08.2012 [Електронний ресурс] / Законодавство України // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/509-12>

6. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» № 959-12 від 03.08.2012 [Електронний ресурс] / Законодавство України // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/959-12>

7. Закон України «Про інвестиційну діяльність» № 1560-12 від 19.08.2012 [Електронний ресурс] / Законодавство України // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>

8. Закон України «Про Національний банк України» № 679-14 від 17.08.2012 [Електронний ресурс] / Законодавство України // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/679-14>

9. Закон України «Про підприємництво» № 698-12 від 21.07.2012 [Електронний ресурс] / Законодавство України // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/698-12>

10. Закон України «Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію)» №2171-12 від 24.05.2011 [Електронний ресурс] / Законодавство України // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2171-12>

11. Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» № 2664-14 від 8.07.2012 [Електронний ресурс] / Законодавство України // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>

12. Указ Президента України «Про грошову реформу в Україні» № 762/96 від 25.08.1996 [Електронний ресурс] / Законодавство України // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/762/96>

13. Цивільний кодекс України №435-15 від 05.07.2011. [Електронний ресурс] / Законодавство України // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=435-15>

Основний

14. Лисак В.Ю. Державне регулювання економіки [Текст] : навч.-посіб. для студентів ден. форми навчання напряму підгот. 6.030504 "Економіка підприємства" / [В. Ю. Лисак] ; Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Екон. ф-т, Каф. економіки підприємства. - Кам'янець-Подільський : Сисин Я. І. : Абетка, 2015. - 132 с.

15. Національна економіка: Підручник. / За ред. П.В. Круша. - К. : Каравела. - 2019. - 533 с.

16. Федяєва, М. С. Державне регулювання економіки: теорія і практика [Текст] : навч.-метод. посіб. / М. С. Федяєва ; Херсон. держ. ун-т. - Херсон : Гельветика, 2018. - 199 с.

17. Чернявська О. В. Національна економіка. Навч. посіб. / О. В. Чернявська. – К.: Алерта, 2018. – 502 с.

Додатковий

18. Аналіз сталого розвитку – глобальний і регіональний контексти / Міжнар. рада з науки (ICSU) та ін.; наук. кер. проекту М. З. Згуровський. – К. : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2017. — Ч. 1. Глобальний аналіз якості та безпеки життя (2016). – 208 с.

19. Біла С.О. Пріоритети сталого розвитку у модернізації економіки України в умовах євроінтеграції / С.О. Біла // SCIENTIFIC LETTERS of Academic Society of Michal Baludansky. – 2016. – 4 (1). – с. 17-20.

20. Внутрішній ринок і торгівля України: структурно-інституціональна трансформація : монографія / В.Д. Лагутін, Ю.М. Уманців, А.Г. Герасименко та ін. ; за ред. В.Д. Лагутіна. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. – 432 с.

21. *Внутрішня торгівля України : монографія / А.А. Мазаракі, В.Д. Лагутін, А.Г. Герасименко [та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. А.А. Мазаракі. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 864 с.*

22. *Зовнішня торгівля України: XXI століття [Текст] : монографія / А.А. Мазаракі, Т.М. Мельник, Н.О. Іксарова [та ін.] ; за заг. ред. А.А. Мазаракі. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 600 с.*

23. Керецман В. Ю. Державне регулювання розвитку регіонів України: теорія і практика: монографія / Керецман В. Ю. – Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2019. – 512 с.

24. Корнєєва Ю.В. Державне регулювання інвестиційної діяльності [Текст] : монографія / Ю. В. Корнєєва ; Держ. навч.-наук. установа "Акад. фінанс. упр.", Н.-д. фінанс. ін-т. - Київ : Центр учбової літератури, 2020. - 619 с.

25. *Мазаракі А. А. Внутрішній ринок України в умовах дисбалансів між виробництвом і споживанням / А. А. Мазаракі, В. Д. Лагутін // Економіка України. - 2016. - № 4. - С. 4-18. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2016_4_3*

26. *Мазаракі, А. А. Внутрішня торгівля України в умовах кризових соціально-економічних викликів [Текст] / А. А. Мазаракі, В. Д. Лагутін // Вісник КНТЕУ. — 2015. — № 6(104). — С. 5–18. 7. Мазаракі, А.*

- Зовнішньоторговельний сектор української економіки [Текст] / А. Мазаракі, Т. Мельник // Вісник КНТЕУ. — 2013. — № 6. — С. 5–28.*
27. Національна доповідь «Цілі Сталого Розвитку: Україна» [Електронний ресурс] // Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. – 2017. – URL: <http://www.un.org.ua/ua/publikatsii-ta-zvity/un-in-ukraine-publications/4203-2017-natsionalna-dopovid-tsili-staloho-rozvytku-ukraina-iaka-vyznachaie-bazovi-pokaznyky-dlia-dosiahnennia-tsilei-staloho-rozvytku-tssr>
  28. Нова модель розвитку регіонів України в умовах глобалізації світової транспортної системи: [монографія] / С.В. Іванов – Дніпро: Вид-во Герда, 2018. – с. 263
  29. Нова регіональна політика для нової України: Аналітична доповідь. – К., Інститут суспільно-економічних досліджень, 2019. – 76 с.
  30. *Новікова Н.Л. Стійкість економіки: інструментарій оцінювання та механізми забезпечення / А.В. Бойко, Н.Л. Новікова та ін.; за ред. А.В. Бойко. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. – 451 с.*
  31. Оболенський О. Ю. Державне регулювання прямих іноземних інвестицій в умовах модернізації економіки України [Електронний ресурс] / О. Ю. Оболенський // Вісник Чернігівського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки. - 2014. - № 3. - С. 178-182. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vcndtue_2014_3_25
  32. *Оптова торгівля в Україні: монографія / А.А. Мазаракі, Г.М. Богославець, О.М. Трубей, А.М. Носуліч ; за ред. А.А. Мазаракі. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. –208 с.*
  33. Орлова Н.С. Государственное управление социально-экономической сферой: [колективна монографія под. ред. О.С. Поважного, А.Р. Алшанова.] – Донецьк-Алматы: «ВИК». 2013. – 500 с. (Розділ 4, п. 4.3.-4.4.). – С. 306-398
  34. Олифіренко Ю. І. Механізми державного впливу на процеси соціального благополуччя дітей в умовах децентралізації влади : монографія / Ю. І. Олифіренко, Ю. П. Харченко ; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. М. П. Бутка. – Чернігів : ЧНТУ, 2019. – 292 с.
  35. Рамкова програма партнерства між Урядом України та Організацією Об'єднаних Націй на 2018–2022 роки [Електронний ресурс] // Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України «Урядовий портал». – URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/250380857>
  36. Середньостроковий план пріоритетних дій Уряду до 2020 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017 р. № 275-р [Електронний ресурс] / Законодавство // Верховна Рада України. – URL: www.kmu.gov.ua/document/249935963/R0275.doc

37. Стратегія і тактика удосконалення політики сталого розвитку України в контексті євроінтеграційних процесів: монографія / під заг. ред. Л.О.Коваленко. у 2-х т. – Ніжин: ФОП Лук'яненко В. В. ТПК «Орхідея», 2015. – 340 с.
38. Територіальний розвиток і регіональна політика в Україні: Виклики та пріоритети сталого ендogenous зростання регіонів України в умовах сучасних реформ / ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України»; наук. ред. В. С. Кравців. – Львів, 2018. – 157 с.
39. Україна в європейському науково-освітньому та інноваційному просторі: концепція адаптації та інтеграції в умовах Угоди про асоціацію з Європейським Союзом: монографія / С.В. Іванов, В.І. Ляшенко, І.Ю. Підоричева та ін.; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. – Київ, 2018. – 331 с.
40. The Global Competitiveness Report 2019 [Електронний ресурс]. – URL: <http://www3.weforum.org/docs/GCR2018-2019/05FullReport/TheGlobalCompetitivenessReport2017%E2%80%932018.pdf>
41. Theoretical and scientific approaches to the problems of modern economy: monograph / Polyvana L., Lutsenko O.A., Marenych T.H., Polyvana A. etc. – International Science Group. – Boston: Primedia eLaunch, 2020. 371 p. Available at: DOI: 10.46299/isg.2020.MONO.ECON.I
42. Ukrainian economy growth imperatives: monograph / A. Mazaraki, S. Melnichenko, G. Duginets et al.; edited by Anatolii A. Mazaraki. - Prague: Coretex CZ SE, 2018. – 310 p.

Інтернет-ресурси

14. Офіційний сайт Верховної Ради України. – Режим доступу : www.rada.gov.ua
15. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. – Режим доступу : www.kmu.gov.ua
16. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. – Режим доступу : www.me.gov.ua
17. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України. – Режим доступу : www.mlsp.gov.ua
18. Офіційний сайт державної служби статистики України. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua

*Курсивом виділені джерела, що є в бібліотеці КНТЕУ